

**Каталог вибірових навчальних дисциплін/блоків професійної підготовки (ПП-каталог)
навчально-наукового гуманітарного інституту
на 2024 /2025 навчальний рік**

п/н	Назва дисципліни та посилання на сторінку дисципліни на вебсайті Університету	Перелік галузей знань/ спеціальностей, для яких пропонується дисципліна	Семестр	Коротка анотація дисципліни	Науковий ступінь, вчене звання, ПІБ викладача, що пропонується для викладання	Обмеження щодо вивчення дисципліни
1. Кафедра психології, соціальної роботи та педагогіки						
1	Техніки гештальттерапії	05-соціальні та поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)	1	Дисципліна «Техніки гештальттерапії» передбачає ознайомлення студентів з: гештальт-термінологією; основними гештальт-терапевтичними процедурами і принципами; ефективним гештальт-інструментарієм для проведення індивідуальної і групової психокорекції; специфікою його застосування відповідно до запиту і цілей (усвідомити і опрацювати непрожиті почуття, свої потреби, незавершені ситуації, а також взяти відповідальність за власне життя тощо).	Професор, докт. пс. наук, Костюченко О. В.	
2	Психологія щастя	05-соціальні та поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)	1	Курс «Психологія щастя», що є вибіровим для студентів магістерської програми «Психологія», формує навички успішного життєбуття, життєтворчості, які передбачають зосередженість увагу на позитивних аспектах психіки людини, розкриття та реалізацію природних здібностей. Усвідомлення власних сильних сторін сприяє розвитку почуття самоповаги та впевненості. За рахунок вправ відбувається розвиток навичок та вмінь, які забезпечуватимуть адаптивність та формування оптимістичної стратегії життя.	Професор, докт. пс. наук, Біла І. М.	

				<p>Мета курсу: Підготовка студентів до свідомого, активного та вмілого використання теоретичних знань з актуальних питань психології щастя, формування уявлень про сутність та специфіку оптимістичного світосприймання, оволодіння навичками оптимістичного мислення, щасливого життєбуття.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з теоріями психології щастя, теоретичними основами позитивної психології, основними поняттями позитивної психології, специфікою оптимістичного мислення. 2. З'ясування сутності та факторів формування добробуту, благополуччя. 3. Розвиток позитивної Я-концепції. 4. Оволодіння засобами, прийомами розвитку позитивного, оптимістичного мислення, світосприймання. 		
3	Основи психогенетики	05-соціальні та поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)	1	<p>Дисципліна «Основи психогенетики» спрямована на розкриття генетичних детермінант людської поведінки, формування уявлень про їх взаємодію з соціальними та психологічними чинниками. У процесі вивчення курсу передбачено ознайомлення з основами психогенетики – науки, що досліджує внесок спадковості та середовища у формування психічних та психофізіологічних якостей людини; розкриття генетичних механізмів наслідування, методів психогенетичних досліджень, класифікації спадкової патології та типів взаємодії «генотип-середовище»; розгляд актуальних досліджень щодо ролі спадкових чинників та факторів середовища у мінливості психологічних та психофізіологічних ознак; питання психогенетики інтелектуальних здібностей, сексуальної поведінки, психічних розладів тощо.</p>	Професор, докт. пс. наук, Костюченко О. В.	

4	«Критичне мислення (стратегії ефективного мислення)»	05-соціальні та поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)	1	<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Критичне мислення (стратегії ефективного мислення)» є характеристики та особливості процесу продуктивної мисленнєвої діяльності, як основи конструктивної людської поведінки.</p> <p>Мета курсу: Заохочення формування у здобувачів уявлень про сутність та специфіку критичного мислення, оволодіння навичками системного мисленням та функціональною моделлю критичного мислення, що базується на усвідомленості, рефлексивності, цілеспрямованості, контрольованості, самоорганізованості когнітивних дій.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. З'ясувати сутність понять «критичне мислення», «когнітивні процеси», «творче мислення», «інтуїтивне мислення», «стратегії мислення», «технології розвитку мислення». 2. Визначити характерні ознаки наявності та відсутності розвинутого критичного мислення у людини, особливості, властивості критичного та креативного мислення. 3. Проаналізувати прийоми, технології критичного, креативного, конструктивного мислення; загальну парадигму нелінійного мислення. 4. Окреслити умови, етапи розвитку критичного та креативного мислення. 5. Навчитися генерувати нові ідеї, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, застосовувати знання про критичне мислення до професійно- соціально- та особистісно орієнтованих ситуацій на практиці. 6. Розвивати метакогнітивні вміння, досвід критичного мислення, аналітичні і прогностичні вміння; <p>Оволодіти навичками розробки проектів шляхом творчого застосування існуючих та генерування</p>	Професор, докт. пс. наук, Біла І. М.	
---	--	--	---	---	--	--

				нових ідей.		
5	Перша психологічна допомога	05-соціальні та поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)	1	Метою вивчення дисципліни «Перша психологічна допомога» є формування у студентів теоретичних знань та практичних умінь щодо проведення першої психологічної допомоги в умовах переживання екстремальних та травмівних подій. <i>Завданнями</i> дисципліни є вивчення загальної характеристики етапів здійснення першої психологічної допомоги, основних протоколів та стандартів її проведення; розуміння основних проявів порушення психічних процесів та технік стабілізації психічних станів в умовах екстремальних та надзвичайних подій; вивчення особливостей проведення телефонного консультування; вивчення особливостей здійснення першої психологічної допомоги при втраті.	Професор Доктор пс.наук Дробот О.В.	
6	Управління інформаційним стресом	05-соціальні та поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)	1	Дисципліна «Управління інформаційним стресом» є психологічний зміст процесів виникнення інформаційного стресу, його моделей, ресурсів, запобігання стресу, стратегій та стилів його подолання. Метою навчальної дисципліни є формування у студентів здатностей застосування базових науково-теоретичних знань для вирішення теоретичних та практичних задач у науково-педагогічній діяльності; контролювати свою поведінку у ситуаціях стресу; використовувати раціональні прийоми індивідуальної профілактики інформаційного стресу; аналізувати вплив особистісних особливостей на розвиток і подолання інформаційного стресу.	Доцент, канд. психол. наук Гулько Ю.А.	
7	Основи транзакційного аналізу	05-соціальні та поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)	1	Вивчення дисципліни «Основи транзакційного аналізу» має за мету <i>поглибити</i> у студентів науковий світогляд та переконання, які б сприяли системному психологічному підходу для формування та провадження якісної психологічної діяльності, що може бути реалізована у межах підходу транзакційного аналізу; засвоїти базові знання про метод транзакційного аналізу; <i>ознайомити</i> студентів з науковими концепціями, моделями, поняттями, методами і технологіями транзакційного аналізу; <i>розкрити</i> зміст, принципи, механізми,	Професор Доктор пс.наук Дробот О.В.	

				особливості застосування методу транзакційного аналізу у психологічній діяльності; <i>засвоїти</i> структуру, етапи та компоненти проведення консультативної/навчальної сесії у методі транзакційного аналізу.		
8	Основи когнітивно-поведінкової терапії	05-соціальні та поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)	2	Вивчення дисципліни «Основи когнітивно-поведінкової терапії» спрямоване на засвоєння студентами методичних засад когнітивно-поведінкової терапії як науково-практичної дисципліни, формування вміння використовувати набуті знання у професійній діяльності майбутніх психологів, а саме оволодіння знаннями, вміннями й навичками когнітивно-поведінкової діагностики, концептуалізації випадку та технік когнітивно-поведінкового втручання. <i>Основні завдання:</i> оволодіння теоретичним матеріалом згідно з навчальною програмою курсу; зіставлення когнітивно-поведінкової терапії з іншими психотерапевтичними напрямками та визначення провідних принципів; висвітлення специфіки використання технік з когнітивно-поведінкової терапії для вирішення психологічних проблем; формування вмінь та навичок з концептуалізації індивідуального випадку клієнта, його обстеження, формулювання цілей психотерапії, складання плану лікування відповідно до міжнародного протоколу.	Доцент, канд. психол. наук Шепельова М. В.	
9	Психологія здоров'я	05-соціальні та поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)	2	Необхідною умовою підготовки висококваліфікованого психолога є формування сучасного ставлення до людського організму, уявлення про нього як про цілісну систему. Найважливішим питанням практичної психології є надання допомоги людині в самоактуалізації та самореалізації її внутрішнього потенціалу, у досягненні гармонії між внутрішнім та зовнішнім світом, поліпшенні суб'єктивного самопочуття, фізичного та психічного здоров'я. Проблема збереження здоров'я людини завжди була актуальною в історії людства. Більшість дослідників збігаються на думці, що якщо людина навчиться усвідомлювати і контролювати свою поведінку,	Доцент, канд. психол. наук Гущина Т. Ю.	

				<p>емоції, думки, то вона зможе навчитися зберігати оптимальну вагу, гармонізувати сімейні та міжособистісні відносини, рятуватися від звичок, що заважають повноцінно жити. Через пізнання і поліпшення психологічного складника здоров'я зміцнюється й удосконалювати саму людину та її здоров'я.</p> <p>«Психологія здоров'я» є вибіркоким курсом професійної підготовки магістрів-психологів, що спрямований на вивчення взаємозв'язку між фізичним, психічним та соціальним здоров'ям людини; дослідження впливу психічних переживань на функції організму.</p> <p>Навчальна дисципліна «Психологія здоров'я» вивчає психологічні причини здоров'я, методи та засоби його збереження, зміцнення та розвитку; вплив психологічних чинників на здоров'я та поведінку у випадку хвороби; психологічні аспекти здорового способу життя; поняття гармонії особистості та способи її досягнення. Психологія здоров'я досліджує критерії психічного та соціального здоров'я, методи діагностики, оцінки та самооцінки фізичного, психічного та соціального здоров'я, соціально-психологічні фактори здорового способу життя, психологічні механізми стресостійкості та проблеми психологічного забезпечення професійного здоров'я. У процесі вивчення дисципліни розглядаються сучасні підходи до розуміння стресу, здоров'я і копіngu; теоретичні підходи до здоров'я, моделі здорової особистості, аналізуються чинники, види, рівні, критерії здоров'я, насамперед психічного і психологічного, вивчаються та закріплюються на практиці методи та засоби збереження, зміцнення та розвитку здоров'я.</p>		
10	Психологія	05-соціальні та	2	Метою вивчення дисципліни «Психологія сексуальності» є розкрити психологічні прояви та детермінанти	Доцент,	

	сексуальності	поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)		сексуальної поведінки людини, причини виникнення сексуальних розладів, ознайомити з основними методами та принципами терапії сексуальних порушень. Завдання курсу: надати студентам необхідну інформацію про сучасний стан та актуальні проблеми наукових знань із сексології та сексопатології, визначити психологічні механізми сексуальної поведінки; розглянути основні аспекти соціально-культурних, історико-етнографічних та психологічних закономірностей сексуальної поведінки, ознайомити студентів з анатомо-фізіологічними основами сексуальності людини; розглянути особливості чоловічої та жіночої сексуальності, її вікові та індивідуально-типологічні варіації, з'ясувати психологічні особливості гетеро- та гомосексуальних стосунків; ознайомити студентів з основними видами та причинами виникнення сексуальних розладів та сексуальних злочинів; сформувати уявлення про основні принципи лікувально-реабілітаційних заходів при психогенних сексуальних розладах.	канд. психол. наук Шепельова М. В.	
11	Психологія девіантної поведінки	05-соціальні та поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)	2	Дисципліна «Психологія девіантної поведінки» спрямована на опанування студентами психологічних знань щодо психологічних основ вивчення девіантної поведінки, її видів, проявів, чинників, методів психологічної діагностики та корекції. Завдання курсу: вивчити предмет, методи і історію становлення девіантології як прикладної галузі психології; вивчити біологізаторські та соціологізаторські концепції, які пояснюють природу виникнення різних форм девіацій; вивчити основні підходи до класифікації девіантної поведінки; з'ясувати психологічні особливості прояву делінквентної поведінки, адиквтиної поведінки, агресії і т.ін.; вивчити основні методи виявлення різних форм девіацій, а також засоби їх профілактики та психокорекції.	Доцент, канд. психол. наук Дубчак О. Б.	

12	Психологія творчості	05-соціальні та поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)	2	<p>Вивчення дисципліни «Психологія творчості» має за мету розкрити методологічні, теоретичні та методичні основи психології творчості; оволодіти універсальними та ефективними методами, використання яких допоможе вирішенню професійних завдань; сформувати у студентів творчий підхід до своєї професійної діяльності.</p> <p><i>Завдання дисципліни:</i> сформувати у студентів цілісне уявлення про психологічні особливості творчої діяльності та креативності як однієї з психологічних характеристик людини; сформувати критерії оцінки рівня результатів творчої діяльності; засвоїти основні методи діагностики та розвитку креативності та використовувати їх в своїй практичній діяльності з урахуванням вікових та професійних особливостей категорій учасників; вміти створювати програми тренінгів креативності для різноманітних категорій учасників.</p>	Доцент, канд. психол. наук Шепельова М. В.	
13	Психологія вищої освіти	05-соціальні та поведінкові науки / 053 Психологія (магістр)	2	<p>Метою вивчення дисципліни «Психологія вищої освіти» є ознайомлення з психологічними особливостями діяльності студентів і викладачів в освітньому процесі ЗВО; запропонувати психологічні знання, вміння, навички для майбутніх викладачів закладів вищої освіти, що допоможуть виробляти ефективні методики викладання, результативно використовувати властивості психічних процесів, розвивати індивідуальні особливості особистості студентів, навички професійного спілкування тощо. <i>Завдання дисципліни:</i> ознайомлення із загальними засадами психології вищої освіти; формування здатності диференціювати психологічні процеси та явища з метою оптимізації освітніх взаємодій; розвивати здатність втілювати наукові підходи у педагогічній діяльності.</p>	Доцент, канд. психол. наук Гущина Т. Ю.	

14	Психологія залежностей		3	<p>Курс «Психологія залежностей» є вибірковою дисципліною для студентів магістерської програми «Психологія», що знайомить студентів з актуальними питаннями психології залежної поведінки, основними напрямками соціально-психологічної профілактики, методами діагностики та корекції залежної поведінки.</p> <p>Мета курсу: розкрити закономірності виникнення, формування залежностей, причини їхнього поширення, особливо серед молоді; ознайомити з можливостями профілактики на ранніх етапах та особливості психологічної допомоги при різних формах залежної поведінки.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити основні теоретичні моделі, закономірності, чинники та механізми розвитку залежної поведінки людини. 2. Проаналізувати основні види залежної поведінки й ступінь поширення в Україні і світі. Розкрити специфіку проблем окремих груп осіб, яким властиві певні прояви залежної поведінки. 3. Визначити можливості профілактики залежностей на ранніх етапах формування. Ознайомити з особливостями психологічної допомоги особам при різних формах залежної поведінки. 4. З'ясувати основні підходи до визначення залежної поведінки людини, її причин (соціальні та психологічні передумови та механізми формування схильності до залежної поведінки). 5. Засвоїти основні підходи, моделі та принципи профілактики залежної поведінки та особливості психологічної допомоги особам, схильним до залежної поведінки. 	Професор, докт. пс. наук, Біла І. М.	
15	Психологія масової свідомості		3	Актуальність. Загальносвітові тенденції у сфері розвитку суспільства, зокрема тенденції	Доцент, канд. психол.	

			<p>глобалізації, зумовлюють виникнення нових феноменів, які раніше не були предметом уваги науковців. В умовах інформаційного суспільства усе більшого значення набувають соціально-психологічні процеси, пов'язані з особливостями функціонування великих спільнот.</p> <p>Еволюція людства продовжується у пошуках рівноваги, балансу між індивідуальною і масовою психологією. Важливе значення має пошук гармонійного сполучення індивідуального та масового початку у свідомості кожної конкретної людини. Психологія масової свідомості – це також один з головних «ключів» до розуміння особливостей психології різноманітних спільнот, зокрема особливостей національно-етнічної психології.</p> <p>Корисність курсу. Завдяки опануванню дисципліни «Психологія масової свідомості» студенти будуть знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основні поняття та категорії, за допомогою яких аналізується психологія мас та її складові, описується масова свідомість і масові стани; – основні прояви психології мас, внутрішні психологічні і зовнішні поведінкові механізми; – механізми психологічного впливу на масову свідомість: навіювання, зараження, наслідування; – особливості конкретних масових психологічних проявів: моди, чуток і пліток тощо. <p>Корисними для студентів будуть такі вміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати знання, уміння та навички для ведення полеміки у засобах масової інформації, ведення публічних дебатів, диспутів, прес-конференцій, презентацій у процесі виконання професійних завдань; 	<p>наук Копилова С. В.</p>	
--	--	--	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> – розпізнавати прийоми, що мають маніпулятивний характер, чинять прихований вплив на масову аудиторію; – здійснювати критичний аналіз різноманітних явищ і процесів, пов'язаних із проявами психології мас, з'ясовувати їх причини та прогнозувати можливі наслідки; – аргументовано доводити свою громадську й наукову позицію, а також представляти світоглядне бачення; – уміння поєднувати здатність грамотного ведення суперечок, відстоювання власних переконань з повагою до іншої точки зору, визнанням можливості існування інших поглядів на проблему. <p>Зміст курсу. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях загальної, вікової та соціальної психології, а також конфліктології. Курс передбачає аналіз різних поглядів до розуміння сутності мас, механізмами виникнення в масі особливих психічних станів, специфіки масових настроїв у політики. Зміст дисципліни передбачає ознайомлення з механізмами впливу: зараженням, навіюванням, наслідуванням, а також з конкретними масовими явищами: модою, чутками і плітками.</p> <p>Опанування цієї дисципліни забезпечує формування готовності фахівця до діяльності в умовах великих соціальних груп загалом і натовпу, що є важливою складовою загальної фахової підготовки психолога.</p>		
16	Основи психосоматики		3	Вивчення дисципліни «Основи психосоматики» має за мету <i>поглибити</i> у студентів науковий світогляд та переконання, які б сприяли системному психологічному підходу до профілактики,	Доцент, канд. психол. наук Дубчак О. Б.	

				збереження здоров'я людини; засвоїти базові знання про загальні питання психосоматики; <i>ознайомити</i> студентів з науковими концепціями, моделями, поняттями, методами і технологіями вирішення психосоматичних проблем; <i>розкрити</i> зміст, причини, механізми, особливості виявлення та наслідки психосоматичних захворювань; <i>засвоїти</i> структуру та компоненти діагностичної, профілактичної та психологічної допомоги клієнтам та пацієнтам з психосоматичними розладами.		
17	Теорія та практика психологічної допомоги військовим та членам їхніх сімей		3	Дисципліна «Теорія та практика психологічної допомоги військовим та членам їхніх сімей» спрямована на розкриття основ психологічного консультування військовослужбовців, формування їх психологічної стійкості до психотравмуючих факторів війни, проблеми психологічної стійкості консультанта; засобів психологічної допомоги та реабілітації військовослужбовців; психологічної підтримки при реінтеграції військових у суспільство, возз'єднання з родиною; психологічної допомоги рідним та близьким військовослужбовця.	Професор, докт. пс. наук, Біла І. М.	
18	Психологічна служба		3	Дисципліна «Психологічна служба» спрямована на розкриття ролі та закономірностей діяльності психологічних служб в різних соціальних сферах. <i>Завдання дисципліни:</i> допомогти студентам усвідомити місце і роль практичної психології в системі психологічних наук; опанувати основні підходи до організації і діяльності психологічних служб, враховувати їх специфіку в різних соціальних сферах; набути умінь і навичок ефективного виконання основних видів професійної діяльності практикуючого психолога з урахуванням основних принципів взаємодії практичного психолога і клієнта.	Доцент, канд. психол. наук Копилова С. В.	
19	Гендерна психологія		3	Дисципліна «Гендерна психологія» спрямована на розкриття студентам сутності гендерної психології, вивчення гендерних аспектів навчання й виховання в родині, школі, дитячих установах і інших інститутах соціалізації і їх впливів на розвиток особистості. <i>Завдання</i>	Доцент, канд. психол. наук Гущина Т. Ю.	

19	Гендерна психологія		3	<p>Дисципліна «Гендерна психологія» спрямована на розкриття студентам сутності гендерної психології, вивчення гендерних аспектів навчання й виховання в родині, школі, дитячих установах і інших інститутах соціалізації і їх впливів на розвиток особистості.</p> <p><i>Завдання дисципліни:</i> формування професійного уявлення про психологічні чинники гендеру; розкриття сучасних прикладних аспектів проблематики гендеру у психології та методичних можливостей їх вивчення; навчання аналізувати гендерні аспекти життєдіяльності особистості; підвищення мотивації студентів до подальшого самостійного ознайомлення із широкими теоретичними та практичними здобутками у сфері психології гендеру.</p>	<p>Доцент, канд. психол. наук Гущина Т. Ю.</p>	
----	---------------------	--	---	---	--	--

Завідувач кафедри (назва) _____

(Ольга ДРОБОТ)

ПОГОДЖЕНО

Директор навчально-наукового інституту (назва)

(Сергій ГУБАРЄВ)

09.09.2024 (дата)